

Gooi en Vechtstreek

‘Park van de Toekomst’

“Regio Gooi en Vechtstreek en de Floriade 2022”

Verkenndend basisdocument van de mogelijkheden/prioriteiten

Bussum, januari 2014 (nr. 13.0008049)

Inbreng vanuit de regio Gooi en Vechtstreek

De regio Gooi en Vechtstreek sluit graag aan bij de initiatieven die in het kader van de Floriade worden ontwikkeld, vanuit de visie dat onze regio een belangrijke aanvullende bijdrage kan leveren aan de totstandkoming van een Floriade die in 2022 wereldnieuws zal brengen met innovaties op het gebied van groen, milieu, gezondheid en voeding.

De negen gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek bundelen de krachten om samen met het regionale bedrijfsleven en de regionale innovatieplatforms¹ bestaande initiatieven te versterken en nieuwe initiatieven te ontwikkelen, waarbij een nauwe samenwerking met Almere uitgangspunt is. De stichting iLocator kan een initiërende, stimulerende en coördinerende rol spelen als het gaat om het nader formuleren en concretiseren van de publiek-private bijdrage van de regio Gooi en Vechtstreek. iLocator heeft een uitgebreid netwerk binnen de regiogemeenten, de andere drie regionale innovatieplatforms en de ondernemers(verenigingen). Bovendien is er tussen iLocator en de Stichting 'Vrienden van de Floriade' een goede samenwerking, waardoor een goed gecoördineerde inbreng vanuit het bedrijfsleven van zowel Gooi en Vechtstreek als van Flevoland wordt geborgd.

De regio Gooi en Vechtstreek is een uitgebalanceerd woon-, werk- en leefgebied waar de natuurgebieden (ruim 6.000 hectare) een uitermate belangrijke rol spelen, ondanks de bevolkingsdichtheid van circa 250.000 inwoners in negen gemeenten onder de rook van Amsterdam en Almere. Onze regio vervult binnen de MRA de functie van 'park'. Niet voor niets wordt de regio Gooi en Vechtstreek vaak aangeduid als 'tuin van de randstad'. Veel mensen vanuit de ons omringende steden (Almere, Amsterdam, Utrecht, Amersfoort) zoeken onze regio op, om hier op adem te komen. De groene omgeving, in combinatie met tal van cultuurhistorische elementen, maakt onze regio uniek. Deze bijzondere kenmerken combineren wij met tal van innovaties op economisch en maatschappelijk terrein. We zijn dan ook geen gewoon park, maar een park waar op innovatieve wijze wordt omgegaan met de omringende natuur en cultuurhistorische waarden binnen een oprukkende stedelijke omgeving. De wijze waarop wij dit in ons gebied doen, is interessant voor andere grote stedelijke agglomeraties in de wereld, die de Floriade zullen bezoeken. Met het oog op de Floriade willen wij ons als regio dan ook profileren onder de noemer 'Park van de Toekomst'.

Onze regio heeft aan de Floriade Almere het volgende te bieden:

1. Verlenging van verblijfsduur voor bezoekers van de Floriade

Een gemiddelde Floriade trekt ca. 2 miljoen bezoekers, waarvan ca. 50% uit eigen land en ca. 50% uit het buitenland. Gezien de centrale ligging van Almere ten opzichte van Amsterdam en onze regio, mag verwacht worden dat een belangrijk deel van deze bezoekers ook onze regio zal bezoeken. Onze regio biedt namelijk door haar schitterende natuur in combinatie met tal van 'oude' culturele bezienswaardigheden een welkome aanvulling voor mensen die een Floriadebezoek willen combineren met een meerdaags bezoek aan Almere en omgeving.

¹ iMMovator (MultiMedia), iZovator (Zorgeconomie), iTrovator (Toerisme & Recreatie) en iLocator (werkLocaties)

Interessant is de ontwikkeling van het Geopark Gooi & Vecht. Op dit moment is deze ontwikkeling in volle gang. De mogelijke status van Geopark Gooi & Vecht zal ook leiden tot een grotere aantrekkingskracht van ons gebied op bezoekers van buiten de regio, waaronder ook buitenlandse toeristen vanuit Amsterdam.

Als regio willen we, samen met iTRovator en het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Gooi & Vecht, prioriteit geven aan de volgende speerpunten:

- a. Doorontwikkeling van het project Gooi en Vechtstreek als "Innovatief park voor bewegen en bezinnen" / "Park van de Toekomst", waarbij de technologie van de tijd benut zal worden; in samenwerking met de overige innovatieplatforms kunnen nieuwe kansrijke projecten worden ontwikkeld, zoals bijv. recreëren in een virtuele omgeving, het ontwikkelen van drijvende tuinen en het zichtbaar maken van historisch erfgoed door het gebruik van apps
- b. Bieden van aanvullende overnachtingsmogelijkheden via hotels, campings en Bed & Breakfasts en mogelijke uitbreiding van de hotelcapaciteit
- c. Organiseren van diverse bezoekarrangementen vanuit de Floriade aan de regio Gooi en Vechtstreek (cultuur en natuur van het 'oude land', Gooise tuinen) in samenwerking met het regionale bedrijfsleven en door het opzetten van een Leisure Board met Flevoland.

2. (Boven)regionale innovatieve ontwikkelingen

In onze regio bieden tal van innovatieve bedrijven goede aansluitingsmogelijkheden op de vier thema's van de Floriade. Als regio kiezen wij, samen met Almere, voor drie specifieke ontwikkelingen, die een goede kans hebben om op de Floriade in 2022 met exportproducten te komen die 'wereldnieuws' bieden en die voor ons dan ook de inzet zouden kunnen zijn voor een gezamenlijk optrekken:

a. Garden of Amsterdam

Binnen de Metropool Regio Amsterdam (MRA) wordt de regio Gooi en Vechtstreek toeristisch gepositioneerd onder het thema 'Castles & Gardens'. Alle gemeenten hebben 'growing green' - het thema van de Floriade Almere 2022 - hoog in het vaandel staan. Naast tal van duurzame en innovatieve ontwikkelingen speelt het 'groen' in de regio bij alle gemeenten een belangrijke rol. De regio kent dan ook veel belangrijke landgoederen, historische buitenplaatsen, natuurgebieden in bezit van het Goois Natuurreservaat en Natuurmonumenten, maar ook binnenstedelijk openbaar groen, siertuinen, moestuinen, hoveniersbedrijven en tuinbouwondernemingen, forten omringd in het 'groen' en wellicht in de nabije toekomst de UNESCO status van 'Geopark Gooi & Vecht'. Al deze aspecten benadrukken het natuur- en groenbelang in onze lokale, regionale en internationale samenleving.

Het 'oude land' Gooi en Vechtstreek heeft dus veel ervaring met ontwikkelen en beheer van natuurgebieden, die goed passen op de maat en schaal van de regionale samenleving. Siertuinbouw floreert in de regio met tal van interessante projecten, zowel klein als grootschalig. Vanaf de buitengebieden als vanzelfsprekend geïntegreerd in de woongebieden.

De ambitie en wilskracht van Almere om de Floriade 2022 als toonaangevend en succesvol tuinbouwproject om te zetten in een 'groene en duurzame' woonwijk die Almere stad en Almere Haven met een groen woon- en leefhart zal versmelten, is een project van wereldnieuws waar de regio graag aan meehelpt om dit te realiseren.

Daarnaast zien wij kansen om internationaal aandacht te vragen voor het exportproduct 'Garden of Amsterdam'. Het gaat om 'Gooise tuinen' met een luxe uitstraling, waarbij de woning en de tuin op een bijzondere manier aan elkaar worden verbonden. De talloze voorbeeldprojecten, ervaring én professionele bedrijven en functies met know how en slagkracht op het gebied van stedenbouw, landschapsarchitectuur, hoveniersbedrijven, kwekerijen van siertuinbouw enzovoorts, dragen graag bij aan de making off, realisatie en doorontwikkeling van de Floriade Almere 2022 als een van de succesvolste projecten.

b. Healthy Urban Living

In dit programma, dat wordt uitgevoerd in een nog in ontwikkeling zijnd consortium in MRA/Utrecht verband (mede met behulp van iMMovator/iZovator) gaat het om de vraag hoe we gezondheid van inwoners in een stedelijk gebied kunnen managen door op basis van o.a. luchtkwaliteitsmetingen actief te sturen op mobiliteit en in te grijpen op de infrastructuur in en om de stad. Hoe breng je mensen met de toenemende urbanisatie weer in contact met de natuur en hoe werk je aan de gezondheid (voedsel, natuur, omgeving)? Het programma MRA/Utrecht heeft behoefte aan een 'Living Lab' om het grootschalig toepassen van luchtkwaliteitsmetingen te verbinden met actief ingrijpen. De Floriade (nieuw te ontwikkelen gebied) en een pilotregio in de G&V (bijvoorbeeld de gemeenten Muiden - verbreding A1/A6 en Weesp -spoorverbreding) zouden gezamenlijk het 'Living Lab' kunnen vormen. Uitkomsten van het programma hebben een economische spin off (wereldwijd is er behoefte aan oplossingen voor healthy urban living) en een spin off voor het pilot gebied (rekening houden met healthy urban living bij het ontwikkelen van nieuw land én het aanpassen van ongezonde situaties in het 'oude land').

In het te ontwikkelen park Monnikenberg als innovatief zorgpark, zal de nieuwe technologie worden ingezet. Er ontstaat een samenwerking tussen het Goois Natuurreservaat en Tergooiziekenhuizen, aangezien bekend is dat 'groen' heilzaam werkt voor het herstel van patiënten.

c. Circular & Bio-based Economy en Multi-Media

De regionale Grondstoffen en Afvalstoffen Dienst Gooi en Vechtstreek (GAD) heeft in de afgelopen jaren samen met de regiogemeenten tal van innovaties ontwikkeld, met als doel een duurzame² regio die zoveel mogelijk zelfvoorzienend is. Centraal daarin staan de 'circulaire economie'³ en de 'bio-based economie'⁴.

Innovatie vindt plaats in het kader van de volgende thema's:

- *Groen gas* wordt geproduceerd via vergisting van onder andere het GFT-afval van huishoudens. Het groene gas wordt in eerste instantie in het bestaande net ingevoerd en in een later stadium direct ingezet als groene brandstof voor bijvoorbeeld het wagenpark of verwarming van gebouwen. Ook 'bijproducten van de vergisting' o.a. compost, water en

² Duurzaamheid staat voor people (arbeidsparticipatie en bewonersparticipatie), planet (duurzame groene leef- en ontwikkelomgeving) en profit (economische groei).

³ De circulaire economie (kringloop economie) is een economisch systeem, dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en materialen (waaronder ook water) te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Afval wordt niet als afval gezien, maar als grondstof.

⁴ De bio-based economie gaat over de overgang naar een economie, die draait op biomassa als grondstof in plaats van fossiele grondstoffen.

warmte, worden in de regio benut. Het gemeentelijke hybride wagenpark rijdt in de toekomst op groen gas en stroom (deels opgewekt via zonne-energie).

- *Groenstation*: hier komen alle overige biomassaströmen van gemeenten, natuurbeheerorganisaties en huishoudens samen en worden afhankelijk van de toepassing voorbereid, gescheiden, gedroogd, gecomposteerd en gechipt. De groenproducten zijn, net als het GFT-afval, belangrijke grondstoffen voor de bio-based regionale economie.
- *De Greenery* (stadskwekerij) is terug en belangrijk in het kader van arbeidsparticipatie. Op de stadskwekerij worden naast het gangbare groen ook o.a. fruitbomen en bessenstruiken gekweekt voor de groenvoorziening in de regio. Het residu van de groenvergistings, de compost, is letterlijk de voedingsbodem voor de Greenery.
- *City farming*: stadstuinbouw en agrarische bedrijvigheid in de stad in groenstroken, parken, daken, tuinen van bewoners en bedrijven. Bewoners onderhouden samen met werkvoorzieningsorganisaties en gemeenten de 'stadstuinen'. De stadsmens herontdekt daarmee het 'noaberschap', samenwerken en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving. Het groen voor op straat is (gezamenlijk) gekweekt op de Greenery.
- *Urban mining*: de regio/gemeente/stad zit vol grondstoffen. De GAD en gemeenten ontwikkelen een nieuwe efficiënte en duurzame ontdoeningswijze voor alle vrijkomende grondstoffen in de stad. Daarbij worden materialen en grondstoffen op straat, van winkeliers en huishoudens integraal ingezameld en via dezelfde ontdoeningstructuur efficiënt verwijderd. Meer grondstoffen, minder verkeersbewegingen. Materialen en gebruiksgoederen krijgen een tweede leven. Op een centrale locatie worden materialen en herbruikbare goederen verzameld en gesorteerd voor levering aan de verschillende kringloopwinkels, repaircafés en verwerkers. Arbeidsparticipatie staat centraal.

Bij dit thema zal vooral de samenwerking worden opgezocht met andere regio's die al meer ervaring hebben. Vanuit de mediacluster is de Floriade als "schone stad" voor de toekomst te maken (klimaat-neutraal). De kracht van de regio Gooi en Vechtstreek ligt met name in de opgebouwde expertise in de mediale en creatieve industrie, waarmee gedrag van mensen kan worden beïnvloed.

3. Infrastructuur t.b.v. de bereikbaarheid van Flevoland via de regio Gooi en Vechtstreek

Voor een belangrijk deel zullen bezoekers de Floriade bereiken via infrastructuur in onze regio, zoals via de A1, de A27, het spoor en het Gooimeer. Vanzelfsprekend hebben dan ook zowel Almere als onze regio belang bij een optimalisering van deze infrastructuur en biedt de Floriade kansen voor:

- a. Gezamenlijk optrekken m.b.t. ontwikkeling/verbreding A1 en A27.
- b. Gezamenlijk optrekken m.b.t. de realisatie van een light-rail verbinding Almere-Hilversum.
- c. Gezamenlijk uitwerken van mogelijkheden met betrekking tot bootverbinding Almere-Huizen/Blaricum/Naarden/Muiden. Tijdens de Floriade zelf bootarrangementen organiseren met een bezoek aan bedrijven in de regio G&V en het openstellen van bijzondere tuinen.
- d. Verbeteren spoorverbindingen via o.a. Weesp en Naarden-Bussum (met aandacht voor openhouden Spoorbrug Weesp voor recreatievaart richting Flevoland / wensen m.b.t. verdiept spoor) en gezamenlijk optrekken m.b.t. hoog frequent spoor (OV SAAL).

4. Deelname vanuit de regio Gooi & Vechtstreek op de Floriade

Het is in dit stadium nog te vroeg om al in kaart te brengen wat de daadwerkelijke deelname vanuit de regio Gooi & Vechtstreek op de Floriade in 2022 zal inhouden, maar als regio kunnen we al wel een aantal ideeën formuleren.

- a. In ieder geval zullen wij als regio kunnen bijdragen aan de promotie van de Floriade onder de ca. 250.000 (G&V inwoners) potentiële bezoekers. In samenwerking met de GGD Gooi & Vechtstreek zal een 'Floriade-programma' worden ontwikkeld voor lagere scholen (bovenbouw) en middelbare scholen, met als eindresultaat een grotere belangstelling van jongeren voor de thema's van de Floriade en een afsluitend bezoek aan de Jeugd Floriade.
- b. Op termijn zal ook duidelijk worden in hoeverre gemeenten en bedrijven uit onze regio aan de Floriade willen deelnemen door het aangaan van een partnerschap en/of door de realisatie van een inzending/paviljoen, waarbij de promotie van regionale innovatieve producten centraal staat en de bezoekers verleid worden om ook de regio Gooi en Vechtstreek te bezoeken. Hierbij zal nauwe samenwerking plaatsvinden tussen gemeenten, Vrienden van de Floriade (het bedrijfsleven) en de regionale innovatieplatforms.
- c. In het kader van de Jeugd Floriade (2017/2018) zal invulling worden gegeven door 'Urbun Greeners', een internationale jongerenbeweging van studenten, waarbij mogelijk ook studenten vanuit het ROC en de HKU uit de regio Gooi en Vechtstreek kunnen aansluiten.

Regio Gooi en Vechtstreek
Burgemeester de Bordesstraat 80, 1404 GZ Bussum
Postbus 251, 1400 AG Bussum

T: (035) 692 64 44
E: info@regiogenv.nl
I: regiogenv.nl

GAD
ISO 14001

Grondstoffen en Afvalstoffen Dienst Gooi en Vechtstreek
Hooflaan 32, 1404 GZ Bussum
Postbus 18, 1400 AA Bussum

T: (035) 699 18 88
E: info@gad.nl
I: gad.nl

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gooi & Vechtstreek
Burgemeester de Bordesstraat 80, 1404 GZ Bussum
Postbus 251, 1400 AG Bussum

T: (035) 692 62 22
E: info@ggdgooi.nl
I: ggdgooi.nl

Regionale Ambulancevoorziening
Van Riebeeckweg 210a, 1213 XZ Hilversum
Postbus 251, 1400 AG Bussum

T: (035) 646 08 40
E: info@ravgooi.nl
I: ravgooi.nl

Blaricum	9.090 inwoners
Bussum	32.587 inwoners
Hilversum	86.030 inwoners
Huizen	41.434 inwoners
Laren	10.951 inwoners
Muiden	6.385 inwoners
Naarden	17.273 inwoners
Weesp	18.116 inwoners
Wijdereen	23.221 inwoners